

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/11/2014
Identifikačné číslo spisu: 1012200333
Dátum vydania rozhodnutia: 03.02.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Gerdová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:1012200333.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci žalobcu: K. K., R., právne zastúpený: JUDr. Marián Lenhart, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Maxima Gorkého 1/1p, 070 01 Michalovce, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Drieňová 22, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-218/2011 zo dňa 22. decembra 2011, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 71/2012-36 zo dňa 27. augusta 2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 71/2012-36 zo dňa 27. augusta 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-218/2011 zo dňa 22. decembra 2011, ktorým zamietol rozklad a potvrdil personálny rozkaz Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 409 zo dňa 27. septembra 2011, ktorým bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len zákon č. 73/1998 Z.z.) pre zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Skutočnosťou, ktorá tento dôvod zakladala bolo to, že dňa 27.07.2011 v čase okolo 01.05 hod. preverovali hliadky OO PZ oznámenie o pohybe motorového vozidla a strelbe v poľovnom revíri poľovníckeho združenia Hrádok v katastrálnom území obce V. Počas preverovania zaregistrovala

hliadka na SCV zn. Kia Ceed za PD Klokočov na panelovej ceste motorové vozidlo, ktoré začala prenasledovať, nakoľko však odbočilo na poľnú cestu a lúku do terénu nezjazdného pre SCV Kia Ceed, hliadka rádiostanicou požiadala druhú hliadku na SCV zn. Nissan X-trail, schopné jazdy aj v ťažkom teréne, o pomoc. Táto hliadka skryte pozorovala výjazd z lúky na cestu, kde asi o 45 minút zaregistrovala zvuk idúceho neosvetleného vozidla, ktoré chcela zastaviť a skontrolovať, vozidlo však náhle zastavilo a jeho osádka ušla na neznáme miesto. Ohliadkou bolo zistené, že sa jedná o motorové vozidlo zn. Mitsubishi Pajero, e.č.: Y. vo vlastníctve MUDr. R. F.. V batožinovom priestore vozidla i na zadnom nárazníku boli zistené krvné stopy. V blízkosti otvoreného vozidla bol nájdený strelbou usmrtený srnec a v širšom okolí aj usmrtené jelenča.

Poľovníckemu združeniu Hrádok vznikla škoda vo výške 863 €. Následným šetrením bolo zistené, že osádku vozidla pri jazde po uvedenom revíri tvoril jeho vlastník ako spolujazdec a vozidlo riadil žalobca, pričom vo vozidle mali taktiež strelnú zbraň. Následne asi o 10.30 hod. priviezol žalobca na svojom motorovom vozidle zn. Ford Escort MUDr. R. F. na chatu na stredisku Kaluža, ktorú tento obýva.

Z vyhodnotenia dôkazov vyplynulo, že týmto konaním sa žalobca dopustil zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom, dostatočne zistil skutkový stav veci a preto nie je dôvod na zrušenie rozhodnutia. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca v samostatnom personálnom konaní o jeho prepustení zo služobného pomeru a ani v podanom rozklade sám nepredložil taký hodnoverný a presvedčivý dôkaz, ktorým by spochybnil objektívne zistený skutkový stav a vyvrátil skutočnosť, na základe ktorých bol v jeho prípade aplikovaný inštitút dôvodu prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona. Do zápisnice ako účastník konania uviedol, že MUDr. R. F. pozná asi 7 rokov, odmietol sa však vyjadriť o vzťahu k nemu, ako aj k tomu, prečo ho priviezol kritického dňa na chatu svojim motorovým vozidlom a prečo sa telefonicky dotazoval službukonajúcich policajtov na situáciu pri dokumentovaní uvedeného skutku. MUDr. R. F. v samostatnom personálnom konaní vedenom proti žalobcovi vypovedať odmietol. Skutočnosť, že žalobca so svojim známym na motorovom vozidle vnikli vyzbrojení strelnou zbraňou do poľovného revíru, strieľali v ňom a následne vo vozidle prevážali usmrtenú zver je vykonaným dokazovaním preukázaná.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zruší, vec mu vráti na ďalšie konanie a prizná náhradu trov konania. V dôvodoch odvolania namieta, že výpovede policajtov z Obvodného oddelenia vo Vinnom nepreukazujú skutkový stav, ktorý zakladá dôvod prepustenia zo služobného pomeru, ale len vypovedajú o pohybe motorového vozidla zn. Mitsubisi Pajero a ani jeden z nich nevypovedal o takých okolnostiach, ktoré sa konštatujú v napadnutom rozhodnutí a preukazovali tam uvedené konanie. Ani jeden z nich nevedel potvrdiť, kto tvoril posádku vozidla, kto a kedy strieľal a z akej zbrane, kto a kedy a akou zbraňou usmrtil nájdenú zver a kto a kedy ju do vozidla a kedy naložil. Ani výsluch svedka MUDr. R. F. v trestnej veci vedenej na OO PZ Vinné ČVS: ORP-1198/ZŠ-MI-2011 neobsahuje také tvrdenia, ktoré by zakladali vôbec podozrenie z konania, ktorého sa mal údajne dopustiť.

Záverom namieta, že krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, pretože nebolo dostatočne preukázané, že sa dopustil skutku, ktorým je určený skutkový základ jeho protiprávneho konania a tým aj porušenia služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom s konštatovaním, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodu, že žalobca v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by preukazovali nesprávne právne posúdenie veci a mali za následok nesprávnosť napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1

O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bol deň vyhlásenia rozhodnutia zverejnený najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Úlohou súdu pri preskúvaní zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) („Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu, predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu a prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktorá mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať, jeho odôvodnenie považuje za úplné, vyčerpávajúce a dostatočne výstižné, a len na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) dodáva.

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. SLV-PS-PK-218/2011 zo dňa 22. decembra 2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové rozhodnutie, personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky č. 409 zo dňa 27.09.2011, ktorým bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, v stálej štátnej službe vo funkcii referent územnej časti obvodu Obvodného oddelenia Policajného zboru vo Vinnom, odboru poriadkovej polície OR PZ v Michalovciach, služobného úradu KR PZ v Michalovciach.

Zákon č. 73/1998 Z.z. v ustanovení § 1 upravuje štátnu službu príslušníkov policajného zboru,..... (ďalej „štátna služba“) a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a skončením štátnej služby.

Tretia časť zákona v ustanovení §§ 47 až 63 upravuje služobnú disciplínu a disciplinárnu právomoc, a deviatu časť v ustanoveniach §§ 189 až 199 skončenie služobného pomeru.

Podľa § 47 zákona č. 73/1998 Z.z. služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených Ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prisahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Podľa § 48 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. policajt je povinný:

- a/ plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,
- f/ zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom služby na vlastný prospech alebo na prospech iného,

g/ v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,
h/ dodržiavať služobnú disciplínu.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Služobný pomer sa končí podľa ustanovenia § 189 písm. c/ prepustením.

V preskúmvanej veci sa podstatné námietky žalobcu týkali procesného postupu žalovaného a skutočnosti, že konanie, ktoré mu je kladené za vinu nebolo preukázané a bolo nesprávne právne kvalifikované ako porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom.

Podľa § 233 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania (ods. 2 citovaného zákona č. 73/1998 Z.z.).

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu správnych orgánov dospel najvyšší súd k záveru, že sú v súlade so zákonom. V konaní zadovážené dôkazy vychádzajú z výsledkov šetrenia a materiálu, ktorý je súčasťou spisu a preto odvolací súd nemal dôvod pochybovať o ich zákonom nadobudnutí. Získané poznatky a priebeh udalostí sú zdokumentované v úradnom zázname z 30.08.2011 OO PZ v Michalovciach, v zápisniciach zo 16.08.2011, 09.08.2011, 05.08.2011, 04.08.2011, 13.09.2011 o výsluchu osoby na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci (T. V., por. PhDr. M. J., ppráp. T. V., npor. R. L., ppráp. Q., ppráp. R. R., npor. Y. F.) a ďalších dôkazoch nachádzajúcich sa v spise.

Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru je potrebné, aby bolo dostatočne preukázané, že protiprávnym konaním porušil služobnú povinnosť a služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zodpovednosť policajtov je širšieho rozsahu a posudzuje sa prísnejšie, čo zodpovedá ich spoločenskému postaveniu. Bolo by preto v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý sa dopustil protiprávneho konania. Žalobca nekonal čestne, disciplinovane a nesnažil sa chrániť cudzí majetok, ale naopak, mimo služby sa nezdržal konania, ktoré mohlo narušiť vážnosť policajného zboru, alebo ohroziť dôveru v tento zbor a nedodržel služobnú disciplínu.

Najvyšší súd neprihliadol na odvolacie námietky žalobcu, že výpovede policajtov z OO PZ vo Vinnom nepreukazujú skutkový stav, ktorý zakladá dôvod prepustenia zo služobného pomeru, ale len vypovedajú o pohybe motorového vozidla zn. MITSUBISHI PAJERO. Správny orgán zo skutku, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru vyseletoval preukázané skutočnosti, ktoré možno hodnotiť ako porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom. Zo skutku nepochybne vyplýva, že žalobca sa na mieste činu zdržiaval a jeho správanie naplnilo znaky porušenia služobnej prísahy.

Treba dodať, že bagatelizovanie protiprávneho konania zo strany žalobcu je neprípustné a nedôvodné. Nič na tom nemení ani Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky žalobcom (jeho advokátom) predložený právoplatný oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Michalovce č. k. 4T 17/2013 -313 zo dňa 17.04.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 6To 61/2014-328 zo dňa 10.09.2014, ktorým bol žalobca v trestnej veci vedenej proti nemu pre skutok právne kvalifikovaný ako spolupáchateľstvo prečinu pytliactva podľa § 20, § 310 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo preukázané, že skutok spáchal. Aj keď pre odsúdenie žalobcu v trestnom konaní vykonané dôkazy nepostačovali a súd na základe zásady indubio pro reo, t.j. v

pochybnostiach v prospech obžalovaného rozhodol o oslobodení obžalovaného spod obžaloby prokurátora, v personálnom konaní výpoveď svedka T. V. jednoznačne preukázala, že osobou vodiča vozidla zn. Mitsubishi Pajero ev. č. Y., ktoré sa v inkriminovanú dobu nachádzalo na mieste činu a v ktorom sa nachádzala strelná zbraň a bola prevázaná neoprávnene ulovená zver, bol žalobca.

Prepustenie zo služobného pomeru je jedným zo zákonom predpokladaných spôsobov skončenia služobného pomeru, nemá podľa doterajších právnych názorov povahu sankcie ale je následkom určitého správania policajta, ktoré zákon definuje ako nezlučiteľné s ďalším trvaním jeho služobného pomeru. Trestné konanie a s ním spojené sankcie a personálne konanie o prepustení policajta sú dve samostatné, od seba nezávislé konania, ktorých právnym základom môže byť to isté konanie jednotlivca, ak však ich závery na seba nenadväzujú a nemožno ich vykladať ako rôzne druhy sankcií dopadajúcich na jednotlivca.

Pri hodnotení zisteného stavu veci v personálnom konaní správne orgány aplikujú princíp voľného hodnotenia dôkazov spočívajúci v tom, že pri hodnotení výsledkov dokazovania je príslušný nadriadený oprávnený rozhodnúť o prepustení policajta zo služobného pomeru. V hodnotiacej činnosti je obmedzovaný iba pravidlami formálnej logiky, pričom hodnotiace úsudky nesmú odporovať skúsenostiam z aplikačnej praxe. Povinnosťou je, aby bol hodnotiaci záver jasne a zrozumiteľne odôvodnený. Zároveň má povinnosť prikloniť sa - za použitia už uvedených zásad logického myslenia - k jednému z viacerých tvrdení a iné odmietnuť. Pokiaľ služobné orgány vyhodnotili počínanie žalobcu ako rozhodujúcu skutočnosť pre rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru policajta, postupovali v medziach zákona aj v intenciách etických požiadaviek kladených na policajtov. Za daných okolností sa preto napadnuté rozhodnutie nemôže javiť ako neprímerane prísne alebo predčasné a to bez ohľadu na skutočnosť, či by bol dovedy žalobca služobne pozitívne hodnotený.

Podľa § 192 zákona č. 73/1998 Z.z. a ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, na prepustenie stačí ohrozenie alebo konanie z nedbanlivosti, nemusí dôjsť k vzniku akejkoľvek ujmy. Uvedené ustanovenie je kogentné, ktoré neumožňuje odchýliť sa od neho a konať spôsobom, ktorý by bol pre žalobcu miernejší a výhodnejší. V zmysle ustáleného právneho názoru Najvyššieho súdu SR je posúdenie otázky závažnosti porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti predmetom správneho uváženia a súdu neprislúcha, aby vlastnou úvahou nahrádzal diskrečné oprávnenie správneho orgánu v otázke naplnenia obsahu právne neurčitého pojmu „porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom“, pretože by tým vstupoval do právomoci orgánu exekutívy, ktorá mu neprináleží (napr. NS SR sp. zn. 1Sžo/33/2008, sp. zn. 3Sžo/15/2011, sp. zn. 3Sžo/21/2011).

Zákon č. 73/1998 Z.z. kladie na policajtov vyššie nároky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon služby, ktorých porušenie nekompromisne sankcionuje. V konečnom dôsledku to znamená, že vo vzťahu k plneniu služobných povinností vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších než iné zákony.

Rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky formálne aj obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 zákona č. 73/1998 Z.z., obidva správne orgány postupovali v intenciách vyššie citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili aj správny právny záver.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Najvyšší súd rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.